

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Військово-юридичний інститут

Кафедра теорії та філософії права

С И Л А Б У С

навчальної дисципліни

«Теорія права»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 26 «Цивільна безпека»

Спеціальність – 262 «Правоохоронна діяльність»

Спеціалізація – «Правоохоронна діяльність»

Статус навчальної дисципліни – обов'язкова

Рік набору – 2022

Харків 2022

Силабус навчальної дисципліни «Теорія права» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 26 «Цивільна безпека» спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» спеціалізації «Правоохоронна діяльність». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2022. 18 с.

Розробники:

Петришин Олександр Віталійович, доктор юридичних наук, професор,
завідувач кафедри теорії та філософії права;
Процюк Ігор Валерійович, доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри теорії та філософії права;
Мерник Анастасія Муслімівна, кандидатка юридичних наук, доцентка,
асистентка кафедри теорії та філософії права

Затверджено на засіданні кафедри теорії та філософії права
(протокол № 10 від 15 червня 2022 року)

Завідувач кафедри – Петришин Олександр Віталійович, доктор юридичних наук, професор

Оновлену редакцію (зі змінами та доповненнями)
затверджено на засіданні кафедри теорії права
(протокол № 7 від 26 травня 2023 року)

Оновлену редакцію (зі змінами та доповненнями)
затверджено на засіданні кафедри теорії права
(протокол № 14 від 17 травня 2024 року)

Завідувач кафедри – Процюк Ігор Валерійович, доктор юридичних наук, професор

Дані про викладачів

Назва навчальної дисципліни	Теорія права
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Викладач	Процюк Ігор Валерійович, завідувач кафедри теорії права, доктор юридичних наук, професор
Контактний телефон	+38-057 757-72-72
E-mail	i.v.protsyuk@nlu.edu.ua
Консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій
Онлайн-консультації	Під час дистанційного навчання проводяться консультації із використанням платформи Zoom та ін.

Назва навчальної дисципліни	Теорія права
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Викладач	Мерник Анастасія Муслімівна, доцент кафедри теорії права, доктор юридичних наук, доцент
Контактний телефон	+38-057 757-72-72
E-mail	a.m.mernyk@nlu.edu.ua
Консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій
Онлайн-консультації	Під час дистанційного навчання проводяться консультації із використанням платформи Zoom та ін.

Анотація навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Теорія права» спрямована на формування фахових компетентностей за спеціалізаціями в рамках узагальненого об'єкта – державно-правової дійсності. Її вивчення сприяє набуттю майбутніми фахівцями знань про загальні юридичні поняття та категорії, а також закономірності виникнення, розвитку та функціонування держави і права.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни – формування у здобувачів вищої освіти загальних знань про сутність, зміст, форми й функціонування права та основних умінь щодо використання понятійно-категоріального апарату юриспруденції в подальшій професійній діяльності.

Завдання:

- ознайомити здобувачів вищої освіти з найбільш важливими закономірностями виникнення та тенденціями розвитку права, його структурно-функціональними характеристиками;
- сформулювати у здобувачів загальнотеоретичні уявлення про право та його структурні елементи;
- сформулювати у здобувачів освіти універсальний юридичний понятійно-категоріальний апарат, необхідний для подальшого вивчення юридичних навчальних дисциплін та майбутньої професійної діяльності;
- набуття практичних навичок інтерпретації та застосування правових норм і принципів, аналізу нормативно-правових та інших правових актів;
- засвоєння прийомів юридичної аргументації, які використовуються під час здійснення професійних обов'язків та у науковій діяльності.

Навчальна дисципліна у структурі освітньо-професійної програми.**Міждисциплінарні зв'язки**

Пререквізити: -

Кореквізити: «Історія держави і права України», «Конституційне право України», «Правові основи діяльності органів кримінальної юстиції», «Філософія», «Українська мова професійного спрямування».

Постреквізити: «Трудове право», «Професійна відповідальність правоохоронця», «Адміністративне право», «Цивільне право», «Кримінальне право», «Міжнародне право».

Очікувані результати навчання здобувача вищої освіти

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати наступні результати навчання:

РН НД-1. Демонструвати розуміння специфічної природи державної влади, формулювати поняття та ознаки держави як особливої організації суспільства; характеризувати ознаки державного суверенітету, визначати

співвідношення державного, народного та національного суверенітету.

РН НД-2. Визначати зміст функцій сучасної держави та характеризувати її соціальне призначення; характеризувати ознаки форми держави шляхом встановлення форми державного правління, форми державного устрою та форми державного режиму.

РН НД-3. Розрізняти природно-правовий, позитивістський, соціологічний та інші підходи до праворозуміння; визначати поняття та ознаки права як універсального соціального регулятора, розуміти його основні функції.

РН НД-4. Розрізняти джерела і форми права, визначати види джерел права в різних правових системах, поділяючи їх на первинні і вторинні, обов'язкові і переконливі форми (джерела) права.

РН НД-5. Характеризувати види, способи, методи і типи правового регулювання суспільних відносин; знати поняття, ознаки і види правових відносин, розуміти їх зміст та склад.

РН НД-6. Формулювати поняття системи права, виділяти її структурні елементи, розуміти сутність чинників та засад її побудови; визначати приватне і публічне, матеріальне і процесуальне, міжнародне і національне право.

РН НД-7. Визначати поняття, ознаки та види правових відносин, аналізувати їх зміст і склад; визначати правосуб'єктність фізичних та юридичних осіб; характеризувати види об'єктів правовідносин; класифікувати юридичні факти.

РН НД-8. Визначати поняття і ознаки юридично значущої поведінки, вміти охарактеризувати її види; характеризувати ознаки правомірної поведінки та її значення в правовому регулюванні.

РН НД-9. Виявляти правопорушення як вид неправомірної поведінки, визначати елементи його складу; характеризувати види правопорушень, особливості об'єктивної неправомірної поведінки та зловживання правом.

РН НД-10. Характеризувати види прав людини та основні інституціональні засоби їх захисту у національних та міжнародних правових

системах; визначати функції Європейського суду з прав людини.

РН НД-11. Аналізувати широке і вузьке розуміння принципу верховенства права та його необхідних елементів; інтегрувати ідею верховенства права в правову систему України.

РН НД-12. Характеризувати основні властивості правових систем сучасності, визначати ознаки романо-германської, англо-американської, традиційно-релігійної правових систем.

Види навчальних занять та самостійна робота

№ п/п	Аудиторні заняття (контактні)		Самостійна робота (в годинах)
	Теми лекцій	Теми практичних занять	
1.		Загальна теорія держави і права як юридична наука	2
2.		Соціальна генеза права та правові цінності	4
3.	Визначення права	Визначення права	2
4.	Право, влада, держава	Право, влада, держава	2
5.	Джерела права	Джерела права	2
6.	Правове регулювання суспільних відносин		2
7.	Система права	Система права	4
8.		Принципи права	4
9.	Норми права	Норми права	2
10.	Нормативно-правовий акт	Нормативно-правовий акт	4
11.	Правові відносини	Правові відносини	2
12.	Юридично значуща поведінка	Юридично значуща поведінка	2
13.	Юридична відповідальність	Юридична відповідальність	2
14.	Застосування норм права		4
15.		Тлумачення норм права	4
16.	Права людини	Права людини	4
17.	Право і демократія	Право і демократія	2
18.	Верховенство права	Верховенство права	4
19.	Правова система	Правова система	4
	Усього		56

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

Самостійна робота здобувачів вищої освіти здійснюється у таких формах:

- підбір та опрацювання нової наукової та навчальної літератури, статистичних даних та судової практики;
- опрацювання конспектів лекцій;
- робота над кейсами;
- виконання практичних завдань;
- підготовка до практичних занять та колоквиумів;
- самотестування;
- підготовка індивідуальних робіт;
- підготовка до іспиту згідно з переліком питань, що розроблені кафедрою, й ін.

Завдання та методичні рекомендації до самостійної роботи наведено у Навчально-методичному посібнику для самостійної роботи та практичних занять з навчальної дисципліни «Теорія права» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 26 «Цивільна безпека» спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» спеціалізації «Правоохоронна діяльність».

Навчально-методичне та інформаційне забезпечення

навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

1. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Загальна декларація прав людини від 10.12.1948 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text
3. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950 р. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text
4. Міжнародний пакт про громадянські та політичні права від 16.12.1966 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043#Text
5. Міжнародний пакт про соціальні, економічні та культурні

права від 16.12.1966 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042#Text

6. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини : Закон України від 23.02.2006 р. № 3477-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15#Text>

7. Про державну службу : Закон України від 10.12.2015 р. № 889-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text>

8. Про комітети Верховної Ради України : Закон України від 04.04.1995 р. № 116/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/116/95-%E2%F0#Text>

9. Про Конституційний Суд України : Закон України від 13.07.2017 р. № 2136-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-19#Text>

10. Про міжнародні договори України : Закон України від 29.03.2004 р. № 1906-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15#Text>

11. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>

12. Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 02.06.2016 р. № 1402-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>

13. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Харківської міської ради щодо офіційного тлумачення положень частини другої статті 19, статті 144 Конституції України, статті 25, частини чотирнадцятої статті 46, частин першої, десятої статті 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (справа про скасування актів органів місцевого самоврядування) від 16.04.2009 р. № 7-рп/2009. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v007p710-09#Text>

14. Про порядок офіційного оприлюднення нормативно-правових актів та набрання ними чинності : Указ Президента України від 10.06.1997 р. № 503/97. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/503/97#Text>

15. Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики : Постанова Кабінету Міністрів України від 03.11.2010 р.

№ 996. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-2010-%D0%BF#Text>

16. Про затвердження Положення про порядок укладення, виконання та денонсації міжнародних договорів України міжвідомчого характеру : Постанова Кабінету Міністрів України від 17.06.1994 р. № 422. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/422-94-%D0%BF#Text>

Література

Основна література

1. Bukhanevych O., Mernyk A., Petryshyn O. Approaches to understanding the category «special legal regimes». *Journal of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine*. 2021. № 1, vol. 28. P. 71–78.

2. Hetman Ye., Mernyk A. & Shapoval R. Relative human rights in the conditions of special legal regimes. *Journal of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine*. 2022. № 29, vol. 1. P. 26–38.

3. Leheza Y., Nalyvaiko L., Sachko O., Shcherbyna V., Chepik-Trehubenko O. Principles of law: Methodological approaches to understanding in the context of modern globalization transformations. *Ius Humani. Law Journal*. 2022. 11 (2). P. 55–79.

4. Биля-Сабадаш І. О., Суходубова І. В. Принцип обґрунтованості нормотворчої діяльності: загальнотеоретична характеристика та нормативно-правове закріплення. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2021. № 11. С. 24–30.

5. Велика українська юридична енциклопедія : у 20-ти томах. Т. 3 : Загальна теорія права / редкол.: О. В. Петришин (голова) та ін. Харків : Право, 2017. 952 с.

6. Заєць А. П. Первісне суспільство і право. *Наукові записки НаУКМА. Юридичні науки*. 2018. Том 2. С. 13–19.

7. Козюбра М. І. Принципи права: методологічні підходи до розуміння природи та класифікації в умовах сучасних глобалізаційних трансформацій. *Право України*. 2017. № 11. С. 142–164.

8. Конституція України. Науково-практичний коментар / за заг. ред. Р. О. Стефанчука та О. В. Петришина. Київ : ВАІТЕ, 2024. 760 с.
9. Мерник А., Бурлаков Б. Українська національна правова система в умовах глобалізаційних процесів. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2019. № 6. С. 37–41. URL: http://lsej.org.ua/6_2019/8.pdf
10. Мерник А., Ярова А. Поняття держава та державність: зміст та їх співвідношення (історико-правовий аспект). *Юридичний науковий електронний журнал*. 2019. № 3. С. 19–22. URL: http://www.lsej.org.ua/3_2019/5.pdf
11. Правнича наука та законодавство України: європейський вектор розвитку в умовах воєнного стану : монографія / Національна академія правових наук України. Харків : Право, 2023. 902 с.
12. Сидоренко О. Співвідношення понять правового акта і правового документа. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2021. Вип. 1. С. 18–23.
13. Теорія держави і права : підруч. для студ. юрид. вищ. навч. закл. / за ред. О. В. Петришина. Харків : Право, 2020. 568 с.
14. Трихліб К. О., Житинський О. В. Демократична правова держава: соціальна vs ліберальна. *Право і суспільство*. 2020. № 2. С. 38–45.
15. Трихліб К. О., Житинський О. В. До питання про націю, національний суверенітет і національну державу як політико-правові явища. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 5. С. 28–32.

Додаткова література

1. Bukhanevych O. M., Kuznichenko S. O., Mernyk A. M. Foreign experience in constitutional and legal regulation of restrictions on human rights in conditions of emergency and martial law. *Щорічник українського права : зб. наук. пр.* 2022. № 14. С. 216–236.
2. Nyliaka O., Mernyk A., Yaroshenko O. etc. The right to euthanasia how the fourth generation human right. *Georgian Medical News*. 2020. № 11. P. 175–180.
3. Nalyvaiko L., Shepik-Trehubenko O. Application of the Principle of the

Rule of Law International and National Courts. *Yearbook of Ukrainian law*. 2023. № 15. P. 143–152.

4. Serohin V., Serohina S., Kaganovska T. Relations between citizens, civil society and the state under the conditions of a pandemy: political and legal problems and prospects for development. *Theoretical foundations of jurisprudence* : collective monograph / Blikhar M. etc. Boston : Primedia eLaunch, 2020. P. 68–81.

5. Trykhlіb K., Lemak V. Autonomous Interpretation by the European Court of Human Rights and Margin of Appreciation. *International and Comparative Law Review*. 2022. Vol. 22. Iss. 1. P. 135–148. URL: <https://sciendo.com/pdf/10.2478/iclr-2022-0009>

6. Trykhlіb, Kristina. Law-Making Activity in the Case Law of the Constitutional Court of Ukraine. *International and Comparative Law Review*. 2019. vol. 19, no. 2. P. 27–75. URL: <https://sciendo.com/article/10.2478/iclr-2019-0014>

7. Вчення про стабільність та динамізм законодавства у працях професора В. Я. Тація. *Проблеми законності: спеціальний випуск*. 2020. С. 92–104.

8. Гиляка О. С., Мерник А. М. Правове регулювання та практика Європейського суду з прав людини і Європейського Суду справедливості щодо прав людини у сфері використання цифрових технологій. *Вісник Національної академії правових наук України*. 2024. Том 31. № 1. С. 40–55. URL: <http://visnyk.kh.ua/uk/journals/visnik-naprn-1-2024-r>

9. Заєць А. П., Буроменський М. В. Принцип верховенства права в міжнародному праві. В кн.: *Міжнародне право у світі динамічних змін: контури майбутнього міжнародного правопорядку* / наук. ред. В. Репецький та ін. Львів, 2021. С. 11–32.

10. Заєць А. П., Погорелова З. О. Посилення наукової і фахової складової законотворчої діяльності Верховної Ради України – вимога часу. *Вісник Національної академії правових наук України*. 2023. 30 (1). С.

44–63.

11. Мерник А. Контроль за дотриманням прав людини під час їх обмежень в умовах особливих правових режимів. *Вісник Національної академії правових наук України*. 2023. Том 30. № 1. С. 31–43. URL: <http://visnyk.kh.ua/uk/article/kontrol-za-dotrimannyam-prav-lyudini-pid-chas-yikh-obmezhen-v-umovakh-osoblivikh-pravovikh-rezhimiv>

12. Мерник А., Басараба Ю. Взаємозв'язок між правом та економікою в умовах сучасності. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. № 3. С. 48–50. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-3/8>

13. Мерник А., Чоботар Д. Підходи до розуміння категорії «джерела права». *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. № 3. С. 51–53. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-3/9>

14. Мірило верховенства права (правовладдя) національного рівня: практика України (Rule of Law Checklist at national level: case of Ukraine). Київ : Центр дослідження проблем верховенства права та його втілення в національну практику України НаУКМА, 2020. 144 с.

15. Сидоренко О. О. Гендерна рівність в Україні в умовах глобалізації. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право»*. 2019. № 56. С. 24–30.

16. Суходубова І. В. Судова практика Конституційного Суду України як інструмент забезпечення стабільності і динамізму законодавства. *Економічна теорія та право : зб. наук. пр.* 2019. № 2(37). С. 106–129.

Інтернет-ресурси:

1. Офіційний веб-портал Верховної Ради України (Законодавство України) - <http://zakon2.rada.gov.ua/laws>.

2. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України - <https://www.kmu.gov.ua/>.

3. Офіційний веб-сайт Конституційного Суду України - <http://www.ccu.gov.ua/>.

4. Офіційний веб-сайт Верховного Суду - https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/.
5. Офіційний веб-сайт Національної академії правових наук України - <http://www.aprnu.kharkiv.org/>.
6. Сайт для пошуку і завантаження наукової юридичної літератури - <http://www.twirpx.com/files/law/tgp/>.
7. Офіційна сторінка Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського - <http://nbuv.gov.ua/>.
8. Електронний архів – репозитарій Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого - <https://dspace.nlu.edu.ua/>.
9. Офіційна сторінка Організації Об'єднаних Націй в Україні - <https://ukraine.un.org/uk>.
10. Офіційна сторінка Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини - <https://www.ombudsman.gov.ua/>.
11. Офіційна сторінка Європейського Союзу - <http://europa.eu>.
12. Медіа-портал Європейського Союзу - <http://www.euractiv.com>.
13. Офіційна сторінка Суду справедливості Європейського Союзу - <http://www.curia.europa.eu>.
14. Офіційна сторінка Європейського Омбудсмена - <http://www.ombudsman.europa.eu/start.faces>.
15. Пошукова система нормативних актів Європейського Союзу - <http://eur-lex.europa.eu/homepage.html>.
16. Офіційна сторінка Офісу Ради Європи в Україні - <https://www.coe.int/uk/web/kyiv/home/>.
17. Єдиний державний реєстр судових рішень України - <https://reyestr.court.gov.ua/>.
18. Офіційний сайт Європейського суду з прав людини - [https://hudoc.echr.coe.int/ukr#{%22documentcollectionid2%22:\[%22GRAND%22,%22CHAMBER%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/ukr#{%22documentcollectionid2%22:[%22GRAND%22,%22CHAMBER%22]})

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри теорії права. URL: <https://library.nlu.edu.ua/senmk/itemlist/category/97-kafedra-teorii-i-filosofii-prava.html>.

НЕІК

Навчальний електронний інформаційний комплекс «Теорія права». URL: <https://neik.nlu.edu.ua/moodle/mod/folder/view.php?id=79247>

Вимоги викладача

Здобувачі вищої освіти *повинні*: регулярно відвідувати лекції й практичні заняття; систематично й активно працювати на них; переконливо наводити аргументацію при вирішенні задач; якісно виконувати письмові завдання тощо. Практичні заняття, пропущені з поважних причин, можуть бути відпрацьовані за попереднім узгодженням із викладачем.

Здобувачам вищої освіти *рекомендується*: брати участь у наукових конференціях, конкурсах наукових праць, роботі наукового гуртка кафедри, готувати тези наукових доповідей тощо.

Обов'язковою вимогою є дотримання здобувачами вищої освіти норм «Кодексу академічної доброчесності Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого» (https://nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/01/kodeks_akademichnoi%CC%88_dobrochesnosti-1.pdf).

Під час аудиторних занять дозволяється використовувати гаджети тільки у навчальних цілях (приміром, для перегляду презентацій лекції), а ноутбуки і планшети – для ведення конспектів лекцій і відстеження потрібної інформації.

Контрольні заходи

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Теорія права» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань включає:

- контроль якості засвоєння здобувачами вищої освіти програмного матеріалу навчальної дисципліни *на практичних заняттях* із застосуванням таких засобів: усні відповіді, виконання практичних завдань, захист есе тощо. У ході практичного заняття здобувач може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0; 0,3; 0,7; 1);

- контроль якості засвоєння здобувачами вищої освіти програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі колоквіумів.

Упродовж семестру здобувачі вищої освіти виконують самостійну роботу, в тому числі, у формі підготовки *індивідуальної роботи*. Максимальна кількість балів за індивідуальну роботу – 10 балів.

Формою *підсумкового контролю* знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є *іспит*.

Мінімальна оцінка результатів поточного контролю й індивідуальної роботи, за якої здобувач допускається до складання іспиту, становить 25 балів. Максимальна оцінка результатів поточного контролю й індивідуальної роботи становить 40 балів. Максимальна кількість балів, яку здобувач вищої освіти може отримати за результатами підсумкового контролю, становить 60 балів.

7. Критерії оцінювання результатів навчання

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів навчальної дисципліни «Теорія права» при підсумковому контролі у формі іспиту:

Поточний контроль								Індивідуальна робота здобувачів	Підсумковий контроль (іспит)	Підсумкова оцінка знань
Модуль № 1		Модуль № 2		Модуль № 3		Модуль № 4				
п/з	Колоквіум	п/з	Колоквіум	п/з	Колоквіум	п/з	Колоквіум			
5	іум 3	4	іум 3	5	іум 3	4	іум 3			
max 8		max 7		max 8		max 7		max 10	max 60	max 100

Критерії оцінювання (іспит):

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному занятті	Max 1	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.
	0,7	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	0,3	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Колоквіум	Max 3	Результати опрацювання матеріалу високі, можлива незначна кількість несуттєвих помилок.
	2	Добре засвоєння матеріалу, але є окремі помилки.
	1	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Оцінка індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти: Реферат	Max 10	Питання плану реферату висвітлені повно. Проаналізовані представлені в навчальній та науковій літературі погляди щодо предмета дослідження; на основі їх порівняльної оцінки висловлене особисте ставлення автора до кожного з них, а також дана особиста оцінка запропонованим у літературі пропозиціям стосовно шляхів вирішення таких проблемних питань, які стосуються теми, та (або) висловлені власні пропозиції.
	7	Переважає більшість питань плану реферату висвітлена повно та точно. Одне з питань розкрито недостатньо повно або при його висвітленні допущена суттєва помилка. Проаналізовані основні літературні джерела, рекомендовані кафедрою при написанні роботи на відповідну тему.
	3	Питання плану теми висвітлені поверхово. При написанні реферату використана незначна кількість монографічних та нормативних джерел із числа рекомендованих кафедрою. При розкритті питань плану допущені грубі помилки.
	2	Робота оформлена з помилками та порушеннями кафедральних вимог щодо форми роботи. Робота містить методологічні та змістовні помилки, використано недостатню кількість джерел для обґрунтування дослідження та висновків. При захисті виникли труднощі щодо розкриття змісту теми, наведення аргументів стосовно окремих положень роботи та обґрунтованості і доведеності висновків.
	Min 0	Тема реферату не розкрита або в ній виявлено плагіат.
Стаття	10	Наукова стаття рецензується науковим керівником і зараховується публікація статті у фаховому науковому виданні.
Тези	5	Тези рецензуються науковим керівником і зараховується публікація тез доповіді на студентській

		науково-практичній конференції.
Презентація	Max 5	За допомогою програми Microsoft PowerPoint або за вибором здобувача вищої освіти іншого зручного програмного забезпечення підготовлено презентацію однієї з тем навчальної дисципліни, що вивчається. Подача матеріалу повинна бути динамічною, цікавою, ілюстративною, з використанням різних видів зображень. Презентація має містити не менше 10 слайдів та повністю розкривати питання. При цьому правильно визначені основні поняття обраної теми, а презентація супроводжується мультимедійним вмістом (слайдами з текстом, таблицями, діаграмами, фото, малюнками, інфографікою тощо) та посиланнями на джерела інформації.
	Min 0	Тема презентації не розкрита або в ній містяться грубі помилки. Робота виконана з порушенням вимог академічної доброчесності.
Есе	Max 5	Есе виконано самостійно, сумлінно та доброчесно. Містить ключову ідею, що розкривається у змісті роботи на конкретних прикладах із судової практики, прецедентах Європейського суду з прав людини, підходах науковців, але з формуванням та наведенням автором власного ставлення до досліджуваного питання.
	3	Есе фрагментарно розкриває ключову ідею, містить методологічні помилки, недостатнє обґрунтування досліджуваного питання.
	2	Есе фрагментарно розкриває ключову ідею, не відповідає стилю есе, не містить авторського висновку щодо розглядуваного питання.
	Min 0	Тема есе не розкрита або в ній виявлено некоректні запозичення (плагіат).
Іспит	Max 60	1. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі орієнтація в основних наукових доктринах і концепціях навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної та додаткової літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з навчальної дисципліни й використання отриманих знань у практичній роботі.
	55	1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної літератури та знайомство з додатковою літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	50	1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповідях суттєвих помилок. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою.

		3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	45	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Помилки й суттєві неузгодженості у відповідях за наявності знань для їх самостійного усунення або за допомогою викладача.
	40	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Помилки у відповідях за наявності знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача.
	35	1. Прогалини в знаннях з певних частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Наявність помилок у відповідях на питання.
	Min 0	1. Відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.

Шкала підсумкового педагогічного контролю (іспит)

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100-бальною шкалою, що використовується в НІОУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	5	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	4	80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3	70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	2	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		0 – 34